

ХУЛОСАИ
ниҳоии Шурои диссертационии 6D.KOA-001 назди
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз рӯйи диссертатсия
барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илм

Парвандаи аттестатсионии № _____
Қарори Шурои диссертационӣ аз 14.04.2023, № 30

Дар бораи сазовор донистани Қаландаров Фирдавсҷон Шоназаровиҷ, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ.

Диссертатсияи Қаландаров Фирдавсҷон Шоназаровиҷ дар мавзуи «Амнияти иттилоотӣ ҳамчун унсури пойдории амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Нижодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ ба ҳимоя дар ҷаласаи Шурои диссертационии 6D.KOA-001 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон 27-уми январи соли 2023 (Протоколи №23) қабул гардидааст (734025, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17; фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми ноябряи соли 2021, таҳти №311/01шд).

Довталаби дараҷаи илмӣ Қаландаров Фирдавсҷон Шоназаровиҷ, соли таваллудаш 12.12.1994, соли 2017 Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро бо ихтисоси муносибатҳои байналхалқӣ, бо дипломи аъло ҳатм намудааст. Солҳои 2018-2021 унвончӯи кафедраи муносибатҳои байналхалқии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба шумор мерафт. Аз соли 2014 то соли 2020 дар вазифаҳои муҳталифи муассисаҳои давлатӣ фаъолият намудааст ва аз соли 2020 то ин ҷониб дар раёсати Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шаҳри Душанбе фаъолият менамояд. Дар баробари ин, номбурда дар Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур дар ҳамbastagӣ ба ҳайси ассистенти кафедраи фалсафа ва сиёsatшиносӣ фаъолият менамояд.

Диссертатсия дар кафедраи муносибатҳои байналхалқии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон омода гардидааст.

Роҳбари илмӣ: Муҳаммадзода Парвиз Абдураҳмон - доктори илмҳои сиёсӣ, дотсент, муовини директори Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

Ҳайдаров Рустам Ҷурабоевиҷ – доктори илмҳои фалсафа, сарходими илмии шуъбаи фалсафаи иҷтимоии Институти фалсафа, сиёsatшиносӣ ва ҳукуқи ба номи А.Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон.

Раҳимзода Шабнам Карим – номзади илмҳои сиёсӣ, муовини аввали раиси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Муассисаи пешбар - Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айнӣ (ш. Душанбе) дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби мудири кафедраи сиёсатшиносӣ, номзади илмҳои таърих, дотсент Бедилзода Ҳ.К., котиби ҷаласа, номзади илмҳои сиёсӣ Амирӯ Т.Ш. ва омодасози лоиҳаи тақриз номзади илмҳои сиёсӣ, дотсент Аҳиев С.У. имзо гардидааст, қайд менамояд, ки диссертатсияи Қаландаров Фирдавсҷон Шоназаровиҷ дар мавзуи «Амнияти иттилоотӣ ҳамчун унсури пойдории амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз рӯи навғонии илмӣ, мубрамият, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ доштанаш сазовори баҳои мусбат буда, ба талаботи пешбининамудаи бандҳои 32 ва 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ аст ва муаллифи он сазовори дарёftи дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мебошад.

Қаландаров Ф.Ш. оид ба мавзуи диссертатсия 9 маводи илмӣ таҳия намудааст. Аз ин миқдор 7 мақола дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандай Комиссияи олии атtestатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Комиссияи олии атtestатсионии Вазорати илм ва таҳсилоти олии Федератсияи Россия ҷоп шудаанд. Натиҷаҳои асосии диссертатсия ва хулосаҳои таҳқиқот дар мақолаҳои илмии муаллиф инъикос ёфтаанд.

Интишороти муаллиф дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандагӣ:

[1-М]. Қаландаров Ф.Ш., Муҳаммадзода П.А. Таъсири шабакаҳои иҷтимоӣ ба фазои иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон: пайомадҳои сиёсию идеологӣ // Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз // - 2022.- №2 (78). – С. 12-21.

[2-М]. Қаландаров Ф.Ш., Шарипов А.Н. Афғонистони осоишта омили рушди ҳамкориҳои минтақавӣ // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. - 2022. – №3. – С.78-84.

[3-М]. Қаландаров Ф.Ш. Амнияти иттилоотӣ ҳамчун омили муҳимми пойдории амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. - 2021. – №3-4 (3-4). – С.188-294.

[4-М]. Қаландаров Ф.Ш. Формирование системы информационной безопасности Республики Таджикистан в начале XXI - века // Вестник Таджикского национального университета. – 2020. – №7. – С. 278-284.

[5-М]. Қаландаров Ф.Ш. Формирование новой региональной геополитической ситуации в Центральной Азии // Вестник Таджикского национального университета. – 2019. – №5. – С.57-62.

[6-М]. Қаландаров Ф.Ш. Эволюция угроз информационной безопасности в начале XXI – века // Вестник Таджикского национального университета. – 2019. – №3. – С.29-34.

[7-М]. Қаландаров Ф.Ш. Теоретическое понятие информационной безопасности и ее устойчивая роль в национальной безопасности Республики Таджикистан // Вестник Таджикского национального университета. – 2018. – №8. – С. 26-30.

Маърӯзаҳо дар конфронсҳои илмии ҷумҳурияйӣ

[8-М]. Қаландаров Ф.Ш. Аз таърихи ташаккули баъзе масъалаҳои амнияти иттилоотӣ. [Матн] / Ф.Ш. Қаландаров // Ваҳдати миллӣ ва нақши он дар таҳқими истиқолияти давлатии Тоҷикистон: маводи Конференсияи илмӣ-назариявии ҷумҳурияйӣ. (ш. Душанбе, ИФСҲ АМИТ. 7 - июни соли 2022). - Душанбе, 2022. – С. 271-281.

[9-М]. Қаландаров Ф.Ш. Таъмини амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити дигаргуниҳои ҷомеаи муосир [Матн] / Ф.Ш. Қаландаров // Шабакаҳои иҷтимоии интернетӣ ҳамчун таҳди迪 воқеӣ ба амнияти миллӣ: маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-назариявӣ (ш.Душанбе, 29 - ноябрь соли 2022). –Душанбе, 2022. – С.89-94.

Ба автореферати диссертатсия тақризҳои муҳаққиқони зерин ворид шудаанд:

Исозода Т.И. - номзади илмҳои сиёсӣ, дотсенти кафедраи сиёсатшиносии ДДБ ба номи Носири Ҳусрав. Тақриз мусбат аст ва ду эрод дорад:

- дар диссертатсия вобаста ба санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ва як қатор қонунҳо дар соҳаи амнияти иттилоотӣ мулоҳизаҳо қайд гардидаанд, беҳтар мешуд агар вобаста ба сатҳу сифати иҷрои талаботҳо ва нақша ҷорабинҳои онҳо таҳлили мушаххас гузаронида мешуд;

- хуб мешуд агар муаллиф дар диссертатсия ба масъалаи назарфи-ребии сиёсӣ аз ҷониби гурӯҳҳои алоҳида ва созмону ташкилотҳои терористиу экстремистӣ эътибор медод.

Шаропов О.М. - номзади илмҳои сиёсӣ, дотсент, мудири кафедраи сиёсати хориҷӣ ва минтақашиносии хориҷии Донишгоҳи славянӣ Россия-Тоҷикистон. Тақриз мусбат аст ва ду эрод дорад:

- муаллиф масъалаи таъмини амнияти иттилоотӣ дар шароити тағиیرёбии равандҳои сиёсии минтақавиро баррасӣ менамояд. Беҳтар мебуд, ки вазъи амнияти иттилоотиро дар ҳар як давлати алоҳидаи минтақаи Осиёи Марказӣ дар шакли кӯтоҳ баррасӣ менамуд;

- дар автореферат баъзе камбудиҳои техникий ва имлой ба назар мерасанд.

Кувватзода С.З. - номзади илмҳои сиёсӣ, дотсенти кафедраи сиёсатшиносӣ ва робита бо ҷомеаи Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Тақриз мусбат аст ва як эрод дорад:

- пурра ба инобат нағирифтани раванди татбиқи Консепсияи Ҳукумати электронӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хатоҳои имлой ва техникий.

Муқарризон ва муассисай пешбар бо назардошти муқаррароти бандҳои 67-70 ва 74-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, интихоб ва таъин гардидаанд. Интихоби муқарризон ва муассисай пешбар бо он асоснок карда мешавад, ки онҳо дар мавзӯи таҳқиқшуда, аз ҷумла дар бораи амнияти миллӣ, амнияти иттилоотӣ, ҷанғҳои иттилоотӣ, ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ ва ғайра корҳои илмӣ-таҳқиқотиро анҷом додаанд ва мутахассисони шинохтаи соҳаҳои илми худ маҳсуб меёбанд. Муассисай пешбар – Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айнӣ дар самти омӯзиши масъалаҳои мубрами амнияти миллӣ ва иттилоотӣ саҳми босазо дорад ва ба масъалаҳои ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ, рушди низоми амнияти иттилоотӣ дар мамлакат ва дурнамои соҳаи амнияти иттилоотӣ аҳамияти хоса медиҳад.

Шуруи диссертационӣ қайд менамояд, ки аз тарафи довталаби дараҷаи илмӣ дар асоси ичро кардани таҳқиқоти илмӣ:

Шуруи диссертационӣ қайд менамояд, ки аз тарафи довталаби дараҷаи илмӣ дар асоси ичрои таҳқиқоти илмӣ:

- шарҳу тафсири мағҳум, моҳият ва ҳусусиятҳои асосии амнияти иттилоотӣ дар шароити навин нишон дода шудааст;
- манбаъҳои асосии таҳдидҳои амнияти иттилоотӣ дар давраи дӯ даҳсолаи аспи ХХI муайян гардидаанд;
- дар шароити тағйирёбии равандҳои сиёсии минтақавӣ ҳусусиятҳои таъмини амнияти иттилоотӣ мавриди омӯзиш қарор дода шуда, таҳдиду хатарҳои иттилоотӣ муайян гардидааст.
- вазъи ташакkul ва рушди амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар заминаи таҳлили санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ва ҳамкориҳои минтақавӣ нишон дода шудааст;
- зимни баррасии масъалаи амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон мушкилот ва таҳдидҳо муайян карда шуда, роҳҳо ва воситаҳои пешгирикунӣ ва бартарафсозии онҳо баррасӣ гардидаанд;
- таҳлили дурнамои таъмини амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дарназардошти шароити бавуқуъомада гузаронида шуда, вобаста ба роҳу усулҳои безарар гардонидани таҳдидҳои иттилоотӣ ва ба инобат гирифтани дигаргуниҳои замони муосир дар мамлакат ва ҷаҳон хуносагириҳо шудааст.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот бо он асоснок карда шудааст, ки: муқаррароти асосӣ, дастуралмҳо, хуносагаҳо ва тавсияҳои илмӣ дар мавзӯи диссертационӣ метавонад ҳамчун манбаи муҳимми илмӣ ва асоси таҷрибавӣ дар баррасии минбаъдаи масъалаҳо дар соҳаи амнияти иттилоотӣ, корҳои илмӣ-тадқиқотӣ, барнома ва стратегиҳои давлатӣ дар самти амнияти иттилоотӣ, мушкилотҳои ҷузъҳои соҳторие, ки ин гуна фаъолиятро дар фазои иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ менамоянд, истифода шаванд. Таҳқиқоти диссертационӣ бо натиҷаи коркардҳои назариявии муҳаққиқони ватанӣ ва хориҷӣ, маҳсусан

таҳқиқоти навтарин пешниҳод ва ҷамъбаст карда шудаанд, ки дар асоси онҳо, муаллиф ҷамъбости назариявӣ, хулосаҳои дақиқ, тавсияҳои амалиро пешниҳод намудааст. Натиҷаҳои диссертатсия дар пешбурди фаъолияти қасбии мутахассисон дар соҳаҳои муносибатҳои байналхалқӣ, сиёсатшиносӣ, сотсиология, фаъолияти иттилоотӣ-таҳлилӣ ва журналистика бо мақсади баланд бардоштани самаранокии рушди низоми амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон муфид мебошанд.

Натиҷаҳои бадастовардаи довталаби дараҷаи илмӣ дар воқеяти ҷамъияти татбиқи васеи хешро пайдо менамоянд. Натиҷаҳои кори илмӣ таҳқиқотӣ дар низоми амнияти миллӣ ва ҷузъи таркибии он амнияти иттилоотӣ, татбиқи босамар ва саривақтии мақсад ва вазифаҳои Ҳукумати электронӣ, пешгирӣ ва пешбинии масъалаҳо ва мушкилиҳо дар самти идораи шабакаҳои иттилоотӣ, фаъолсозии ниҳодҳои таҳассусии давлатӣ ҷиҳати бомаром ба роҳ мондани сиёсати иттилоотӣ ва муборизаҳои иттилоотӣ дар фазои маҷозии кишвар дар шароити тағйиротҳои куллии ҷаҳони мусир, таҳлил ва баҳогӯзории фаъолияти мақомоти давлатӣ дар самти таъмини амнияти иттилоотӣ ба таври васеъ ва амиқ истифода мешаванд. Инчунин натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ ҳангоми омоданамоии лексияҳо, ташкил ва гузаронидани машғулиятҳои семинарӣ ва амалӣ оид ба назарияи умумии илмҳои сиёсӣ, дар рафти омодагӣ ва гузаронидани курсҳои маҳсус оид ба масъалаи амнияти иттилоотӣ, амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистони истифода ҳоҳанд гардид.

Баррасии эътиимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки дақиқияти маълумот, кофӣ будани ҳаҷми маводи таҳқиқотӣ, коркарди натиҷаҳои таҳқиқот ва ҳаҷми интишорот гузаронидани таҳқиқи эътиимодноки диссертационӣ мебошанд. Хулоса ва тавсияҳо дар асоси таҳлили илмии натиҷаҳои таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ манзур карда шудаанд.

Саҳми шаҳсии довталаби дараҷаи илмӣ. Таҳия, коркард ва таҳлили ҳамаҷонибаи мавзуи таҳқиқоти диссертационӣ маҳсули чандинсолаи фаъолияти илмии муаллиф мебошад. Ҳамаи давраи иҷроиши нақшай кории илмӣ-таҳқиқотии пешбiniшуда бо иштирок ва пешниҳоди бевоситаи муаллиф роҳандозӣ карда шудаанд. Саҳми шаҳсии муаллиф дар муайян намудани мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, муайян намудани объект ва предмети таҳқиқот, гузоштани масъалаҳои асосии таҳқиқот, коркард ва тафсiri маълумотҳои бадастомада, коркарди муқаррароти назариявӣ ва методӣ, пешниҳод намудани тавсияҳои амалӣ инъикос меёбад. Хулосаҳое, ки дар диссертатсия ба назар мерасанд, натиҷаи таҳқиқоти мустақилонаи унвончӯ ба шумор мераванд.

Маҷлиси Шурои диссертационӣ аз таърихи 14-уми апрели соли 2023 дар бораи сазовор донистани Қаландаров Фирдавсҷон Шоназарович ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ қарор қабул намуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар Шурои диссертационӣ 12 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм аз

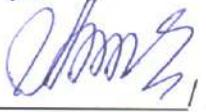
рўйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда 5 нафар. Аз 12 нафар иштирокчиён, ки дар маълиси шуро ҳозир буданд, овоз доданд: тарафдор – 12, муқобил – нест, бюллетенҳои беэътибор – нест.

Раиси Шуруи диссертатсионӣ,
доктори илмҳои сиёсӣ, профессор



/  / Зокиров Г.Н.

И. в. котиби илмии Шуруи
диссертатсионӣ, доктори илмҳои таърих

/  / Акрамов З.И.

14.04.2023